

Protokół

z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Piekoszowie

1. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piekoszowie jest wyodrębnioną jednostką organizacyjną Gminy Piekoszów.

Obszar działania 21 sołectw, w których zamieszkuje 15 000 osób. Wójtem Gminy jest Pan Tadeusz Dąbrowa.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piekoszowie został powołany Uchwałą nr XII/40/90 Gminnej Rady Narodowej w Piekoszowie z dnia 27 kwietnia 1990 r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piekoszowie. Utworzony został na mocy Zarządzenia Nr 3/90 Wójta Gminy Piekoszów z 8 sierpnia 1990 roku w sprawie utworzenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piekoszowie.

Ośrodek działa w oparciu o:

Statut stanowiący załącznik do Uchwały Nr XXIII/217/2004 Rady Gminy w Piekoszowie z dnia 16 listopada 2004 r. w sprawie uchwalenia statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piekoszowie. Zmiany do statutu zostały wprowadzone Uchwałą Nr XVI/113/2007 Rady Gminy w Piekoszowie z dnia 10 grudnia 2007 r – do zadań Ośrodka wprowadzono zaliczkę alimentacyjną,

Uchwałą Nr XVI/114/2007 Rady Gminy w Piekoszowie z dnia 10 grudnia 2007 r w sprawie uchwalenia jednorazowej pomocy dla dzieci usamodzielnianych.

Uchwały Nr XXV/160/2008 Rady Gminy w Piekoszowie z dnia 15 lipca 2008 r. w sprawie realizacji projektu systemowego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013,

Zarządzenie Nr 27/2004 Wójta Gminy Piekoszów z dnia 18 maja 2004 roku w sprawie udzielenia Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piekoszowie upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości Gminy,

Zarządzenie Nr 17/2004 Wójta Gminy Piekoszów z dnia 20 kwietnia 2004 roku w sprawie udzielenia Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piekoszowie upoważnienia do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych i utworzenia komórki organizacyjnej do realizacji wymienionych świadczeń,

Zarządzenie Nr 86/2005 Wójta Gminy Piekoszów z dnia 31 sierpnia 2005 roku w sprawie udzielenia Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piekoszowie upoważnienia do 2008 roku do prowadzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczki alimentacyjnej,

Zarządzenie Nr 124/2007 Wójta Gminy Piekoszów z dnia 14 grudnia 2007 roku w sprawie udzielenia Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piekoszowie upoważnienia do załatwiania spraw i wydawania decyzji dot. potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej,

Zarządzenie Nr 12/2008 Wójta Gminy Piekoszów z dnia 29 lutego 2008 roku w sprawie udzielenia Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piekoszowie upoważnienia do prowadzenia postępowania w sprawach organizowania prac społecznie użytecznych,

Zarządzenie Nr 53/2008 Wójta Gminy Piekoszków z dnia 1 sierpnia 2008 roku w sprawie upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piekoszowie do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego,

Uchwały Nr XXXIII/197/2008 Rady Gminy w Piekoszowie z dnia 03 grudnia 2008 roku w sprawie upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piekoszowie do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych,

Zarządzenia Nr 1/2008 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piekoszowie z dnia 10 marca 2008 roku w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piekoszowie.

Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piekoszowie jest Pani Małgorzata Tarczyńska.

Kierownik posiada kwalifikacje zawodowe zgodne z wymogami określonymi w art. 122 ustawy o pomocy społecznej.

Do najistotniejszych problemów występujących w środowisku, wymagających interwencji OPS należą: bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność.

2. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach :

1. Cecylia Bęben – specjalista, na podstawie upoważnienia do kontroli nr 7 z dnia 13 stycznia 2009 roku wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach - Renatę Segiecińską.
2. Barbara Nowak – specjalista na podstawie upoważnienia do kontroli nr 8 z dnia 13 stycznia 2009 roku wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach - Renatę Segiecińską
3. Małgorzata Bojar – inspektor na podstawie upoważnienia nr 9 z dnia 14 stycznia 2009 r. wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach - Renatę Segiecińską

Kontrola została wpisana do księgi kontroli pod pozycją nr 1/2009

3. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 15 - 16 i 20 stycznia 2009 roku w oparciu o art. 15 ustawy z dnia 15 czerwca 1998 roku o administracji rządowej w województwie (tj. Dz. U. z 2001 r. Nr 80, poz. 872 z późn. zm.).

4. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o art. 22 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2008 r., Nr 115, poz. 728) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 24 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543).

Przedmiotem kontroli była:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka Pomocy Społecznej
2. Ocena zgodności zatrudnienia pracowników ośrodka pomocy społecznej z wymaganymi kwalifikacjami.
3. Ocena sposobu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
4. Zbadanie procedury opracowania i uchwalenia przez gminę strategii rozwiązywania problemów społecznych.
5. **Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:**

Ad. 1 Struktura organizacyjna Ośrodka Pomocy Społecznej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piekoszowie mieści się w samodzielny budynku będącym własnością Urzędu Gminy w Piekoszowie, przy ul. Częstochowskiej 85 a tel. 041 30 61 809. Zajmuje cztery pomieszczenia wyposażone w sprzęt umożliwiający wykonywanie pracy biurowej. Warunki lokalowe są trudne i nie dające możliwości swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność. W jednym pokoju pracuje pięciu pracowników socjalnych. Z informacji jakie kontrolujący uzyskali od Kierownika Ośrodka wynika, że w najbliższym czasie Ośrodek dostanie nowe pomieszczenia w remontowanym budynku (9 pokoi). Posiada własny REGON 290417270 i NIP 959-13-98-512.

Z załącznika nr 1 do Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piekoszowie wynika, że w strukturze Ośrodka są następujące stanowiska pracy: kierownik, zastępca kierownika ds. sekcji pomocy społecznej, któremu podlegają pracownicy socjalni (5 etatów), pracownik ds. specjalistycznych usług opiekuńczych (1 etat) i pracownicy ds. usług opiekuńczych, zastępca kierownika ds. sekcji świadczeń rodzinnych, zaliczki alimentacyjnej oraz dłużników alimentacyjnych wraz z podległym pracownikiem sekcji ds. świadczeń rodzinnych (1 etat) oraz dłużników alimentacyjnych (1 etat), główny księgowy, kasjer oraz pracownik organizacyjny.

Ad.2 Ocena zgodności zatrudnienia pracowników ośrodka pomocy społecznej z wymaganymi kwalifikacjami.

1. Małgorzata Tarczyńska - kierownik – zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy od 2003 roku, posiada wykształcenie wyższe pedagogiczne. Zgodnie z art. 122 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku posiada specjalizację z zakresu „Organizator pomocy społecznej”. Staż pracy 28 lat z czego 21 lat w pomocy społecznej.

Wykaz zatrudnionych pracowników w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Piekoszowie przedstawia tabela.

Lp	Imię i nazwisko	Stanowisko	Wykształcenie	Staż pracy ogółem W tym w pomocy społecznej
1.	Anna Danisz	z-ca kierownika ds. sekcji	Policealne Szkoła Pracowników	15 lata

		pomocy społecznej	Socjalnych oraz specjalizacja I ° w zawodzie pracownik socjalny	14 lat
2.	Barbara Kędziora	Z-ca kierownika ds. sekcji świadczeń rodzinnych	Policealne Szkoła Pracowników Socjalnych	24 lata 13 lat
3.	Bożena Szymonek	Gł. Księgowy	Policealne Studium Ekonomiczne	35 lat 8 lat
4.	Anna Czech	st. pracownik socjalny	Policealne Szkoła Pracowników Socjalnych	22 lata 16 lat
5.	Teresa Sieradzan	st. pracownik socjalny	Policealne Szkoła Pracowników Socjalnych	22 lata 21 lat
6.	Elżbieta Sztuka	st. pracownik socjalny	Policealne Szkoła Pracowników Socjalnych	25 lat 25 lat
7.	Alicja Dudek	specjalista pracy socjalnej	Policealne Szkoła Pracowników Socjalnych oraz specjalizacja I ° w zawodzie pracownik socjalny	22 lata 12 lat
8.	Elżbieta Zarychta	pracownik socjalny	Policealne Szkoła Pracowników Socjalnych	31 lat 11 lat
9.	Zdzisława Snoch	kasjer	Studium ekonomiczne	21 lat, 1 rok
10.	Anna Rosłońska	specjalistyczne usługi opiekuńcze	wyższe pedagogiczne	4 lata 4 lata
11.	Barbara Kulesza	referent	wyższe I°	5 lat, 3 lata
12.	Justyna Malarczyk	referent ds. świadczeń	wyższe I°	5 lat 3 lata
13	Krzysztof Marcol	referent ds. obsługi funduszu alimentacyjnego	Wyższe	4 miesiące

Kierownik Ośrodka oraz pracownicy posiadają wymagane na danym stanowisku kwalifikacje.

Pracownicy socjalni posiadają legitymacje służbowe wydane wg wzoru określonego rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005 roku w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 77, poz. 672). Przyjmują zgłoszenia klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznają i diagnozują potrzeby socjalne mieszkańców, przeprowadzają wywiady środowiskowe i kompletują niezbędną dokumentację do przyznania świadczeń, wnioskuje o udzielenie pomocy, prowadzą akta osobowe klientów. Ilość pracowników socjalnych zatrudnionych w OPS nie spełnia wymogów art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej.

Wyjścia służbowe w teren pracownicy socjalni odnotowują w „książce ewidencji wyjść w godzinach służbowych”.

W Ośrodku prowadzony jest rejestr pism, wpływających i wychodzących, w formie rejestru kancelaryjnego. Dokumentacja wpływająca ostemplowana jest pieczęcią wpływu Ośrodka. Do dnia kontroli do Ośrodka wpłynęło 155 spraw. Decyzje klienci odbierali w siedzibie Ośrodka, za potwierdzeniem odbioru z datą i własnoręcznym podpisem.

Ad. 3 Ocena sposobu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych i opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne.

W roku 2008 pomoc w formie zasiłku stałego przyznano dla 60 osób, w tym dla 41 samotnych. Zgodnie z art.18 ust.1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust.1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, Ośrodek opłacał za te osoby składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Kontroli poddano akta, na podstawie których wydano decyzje nr:8122/Rs/48/08; 8122/Rs/2/2008 (w systemie od 2006 roku); 8122/Rs/8/09; 8122/Rs/9/08 (w systemie od 1998 roku); 8122/Rs/14/08 i przedłużająca świadczenia 8122/Rs/68/08; 8122/Rs/6/08 (w systemie od 2005 roku); 8122/Rs/29/2008 (w systemie od 2001); 8122/Rs/28/2008 (w systemie od 2000r); 8122/Rs/52/2008 i zmiana wysokości 8122/Rs/71/2008; 8122/Rs/3/2008; 8122/Rs/21/2009; 8122/Rs/23/2008 w systemie od 2000r; 8122/Rs/6/09, 8122/Rs/22/08 i zmiana wysokości świadczenia 8122/Rs/22/08 (w systemie od 1998 roku; 8122/Rs/7/2009; 8122/Rs/53/2008; 8122/Rs/20/2008 i zmiana formy 8122/Rs/20/2008; 8122/Rs/14/2009.

Dokumentacja prowadzona była w teczkach osobowych opatrzonych imieniem i nazwiskiem oraz adresem klienta. Skontrolowana dokumentacja zawierała dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Dokumenty potwierdzane były „za zgodność z oryginałem”, zawierały datę wpływu do ośrodka. Od października 2006 r. dokonywano przeliczenia zasiłku w związku ze zmianą kryteriów dochodowych oraz wysokości świadczenia. W decyzjach informowano stronę, że „za osoby pobierające zasiłek stały organ orzekający odprowadza składkę na ubezpieczenie zdrowotne do ZUS. Osoba podlegająca obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego uzyskuje prawo do świadczeń zdrowotnych”. Do dnia kontroli Ośrodek opłaca składkę zdrowotną za 47 osób.

W stosunku do trybu i zasadności przyznanych świadczeń nie wniesiono zastrzeżeń. Nie wniesiono zastrzeżeń do skontrolowanej dokumentacji.

Realizacja zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym (art. 17 ustawy o pomocy społecznej) i zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę (art. 18 ustawy o pomocy społecznej).

Zapewnianie posiłku – dożywianie dzieci.

W roku 2008 pomocą w formie wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” objęto ogółem **1030 osób**. Pomoc w formie posiłków otrzymało **516 dzieci** i młodzieży. Gorący posiłek dowieziono 143 dzieciom. Zasiłków celowych na zakup żywności udzielono dla **1 021 osób z 239 rodzin** na kwotę **182 957 zł**. Ośrodek realizował także w 2008 roku pomoc żywnościową w formie rzeczowej, wartość udzielonej pomocy wyniosła **48 598 zł**. Na pomoc w formie posiłków Ośrodek wydatkował **151 350 zł**, w tym z

dotacji 131 329 zł i ze środków własnych 20 021 zł. Ogółem koszt programu w roku 2008 wyniósł **486 382 zł**, w tym środki własne – 151 003 zł oraz dotacja z budżetu 335 379 zł.

Dożywianie prowadzone było w niżej wymienionych placówkach oświatowych :

Lp.	Jednostka	Ilość uczniów dożywianych	Średni koszt posiłku	Rodzaj posiłku
1.	Szkoła Podstawowa w Micigoździe	38	3,00 zł	pełny obiad
2.	Szkoła Podstawowa w Gałęzicach	9	3,00 zł	pełny obiad
3.	Szkoła Podstawowa w Zajączkowie	36	3,00 zł	pełny obiad
4.	Szkoła Podstawowa w Łosieniu	38	2,50 zł	pełny obiad
5.	Szkoła Podstawowa w Rykoszynie	37	3,00 zł	pełny obiad
6.	Szkoła Podstawowa w Piekoszowie	84	2,50 zł	pełny obiad
7.	Gimnazjum Nr 1 w Piekoszowie	107	2,50 zł	pełny obiad
8.	Szkoła Podstawowa w Jaworzni	39	3,00 zł	pełny obiad
9.	Gimnazjum w Jaworzni	37	2,50 zł	pełny obiad
10.	Szkoła Podstawowa w Brynicy	35	2,50 zł	pełny obiad
11.	Gimnazjum w Brynicy	7	2,50 zł	pełny obiad
12.	Szkoła Podstawowa w Górkach Szczukowskich	35	2,50 zł	pełny obiad
13.	Świetlica Środowiskowa w Piekoszowie	31	3,00 zł	mleko, bułka, kanapki

Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej opłaca posiłki za 14 dzieci, które uczęszczają do szkół poza terenem gminy Piekosów. Koszt posiłków kształtował się od 1,25 zł do 7,00 zł.

Pomoc w formie dożywiania dzieci i młodzieży udzielana była na wniosek: osoby dorosłej, rodziców dziecka, dyrektora szkoły, do której uczęszczało dziecko lub pracownika socjalnego.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczących decyzji przyznających pomoc w ramach realizacji wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” o numerach: 8121/Rcp/28/08; 8121/Rcp/100/08; 8121/Rcp/157/08; 8127/Rd/60/08; 8127/Rd/288/08; 8121/Rcp/157/08; 8121/Rcp/288/08; 8121/Rcp/22/08; 8127/Rd/51/08; 8121/Rcp/350/08; 8121/Rcp/319/08; 8121/Rcp/132/08; 8121/Rcp/290/08; 8121/Rcp/347/08; 8121/Rcp/357/08; 8121/Rcp/385/08; 8121/Rcp/125/08; 8121/Rcp/322/08; 8121/Rcp/5/08; 8121/Rcp/53 i 115/08; 8121/Rcp/41/08; 8127/Rd/46/08; 8121/Rcp/326/08; 8121/Rcp/90

i 331/08; 8127/Rd/39/08; 8125/P/29/08; 8125/P/217/08; 8125/P/22 i 359/08; 8125/P/10 i 247/08; 8125/P/85/08; 8125/P/156 i 337/08; 8125/P/426/08; 8127/Rd/294/08; 8127/Rd/70/08; 8127/Rd/277/08; 8127/Rd/24/09; 8127/Rd/42/08; 8127/Rd/323/08; 8127/Rd/155/08; 8127/Rd/381/08; 8127/Rd/131/08; 8127/Rd/264/08; 8127/Rd/22/08; 8127/Rd/424/08; 8127/Rd/41/2009; 8127/Rd/15/2009; 8125/P/16/08; 8125/P/110/08; 8125/P/273/08; 8125/P/360/08; 8125/P/320/08; 8121/Rcp/124/08; 8121/Rcp/389/08;

8121/Rcp/281/08; 8121/Rcp/229/08; 8121/Rd/363/08; 8125/P/175/08; 8121/Rcp/333/08; 8121/Rcp/180/08; 8125/P/308/08; 8121/Rcp/10/08; 8127/Rd/13/09; 8127/Rd/375/08; 8127/Rd/397/08; 8127/Rd/171/08; 8127/Rd/373/08; 8127/Rd/307/08; 8127/Rd/278/08.

Dokumentacja stanowiąca podstawę do przyznania pomocy, określająca sytuację materialno-bytową była kompletna.

Do trybu i zasadności przyznanej pomocy nie wniesiono zastrzeżeń.

Zasiłki okresowe.

W roku 2008 do dnia kontroli pomocą okresową objęto 166 osób. Głównym powodem udzielania pomocy było bezrobocie –138 osoby, długotrwała choroba – 25, niepełnosprawność 3 osoby. Zasiłki pokrywane były ze dotacji celowej, a ogólny koszt wyniósł 206 322 zł. Wysokość kwot zasiłków jest zgodna z art. 38 ustawy o pomocy społecznej.

Kontroli poddano dokumentację osób objętych pomocą na mocy decyzji nr:

8123/Ro/139/08; 8123/Ro/231/08; 8123/Ro/134/08; 8123/Ro/259/08; 8123/Ro/17/08; 8123/Ro/96/08; 8123/Ro/140/08; 8123/Ro/209/08; 8123/Ro/86/08; 8123/Ro/131/08; 8123/Ro/187/08; 8123/Ro/241/08; 8123/Ro/275/08; 8123/Ro/46 i 105/08; 8123/Ro/183/08; 8123/Ro/268/08; 8123/Ro/204/08; 8123/Ro/68/08; 8123/Ro/107/08; 8123/Ro/154/08; 8123/Ro/10/2009; 8123/Ro/274/08; 8123/Ro/94/08; 8123/Ro/266/08; 8123/Ro/152/08; 8123/Ro/210/08; 8123/Ro/144/08; 8123/Ro/249/08; 8123/Ro/184/08; 8123/Ro/141/08; 8123/Ro/5/08; 8123/Ro/49/08; 8123/Ro/132/08; 8123/Ro/69/08; 8123/Ro/220/08; 8123/Ro/233/08; 8123/Ro/164/08; 8123/Ro/211/08; 8123/Ro/100/08; 8123/Ro/30/08; 8123/Ro/136/08; 8123/Ro/165/08; 8123/Ro/237/08; 8123/Ro/122/08; 8123/Ro/80/0.

Skontrolowane akta zawierały niezbędne dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Akta zawierały wywiady przeprowadzone u osób, o których mowa w art. 103 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, zobowiązanych do pomocy na rzecz klienta.

Podstawa prawna decyzji zawierała stosowne przepisy ustawy o pomocy społecznej, Kodeksu Postępowania Administracyjnego oraz upoważnienie Kierownika OPS do wydawania decyzji. Informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji.

Do trybu i zasadności nie wnosi się uwag.

Przyznawania i wypłacanie zasiłków celowych i zasiłków celowych specjalnych.

Zgodnie z art. 39 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, zasiłek celowy przyznawano w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. W okresie objętym kontrola zasiłek celowy przyznano 448 osobom oraz zasiłek celowy specjalny 72 osobom. Skontrolowano akta o numerach decyzji:

8121/Rc/87/08; 8121/Rc/28/08; 8121/Rc/497/08; 8121/Rc/92/08; 8121/Rc/4/08; 8121/Rc/113/08; 8121/Rc/118/08; 8121/Rc/48/08; 8121/Rc/67/08; 8121/Rc/98/08; 8121/Rcs/89/08; 8121/Rcs/87/08; 8121/Rcs/10/08; 8121/Rcs/2/08; 8121/Rcs/74/08; 8121/Rcs/70/08; 8121/Rcs/60/08; 8121/Rcs/66/08; 8121/Rcs/73/08; 8121/Rcs/38/08; 8121/Rcs/21/08; 8121/Rcs/12/08; 8121/Rcs/37/08; 8121/Rcs/59/08; 8121/Rcs/38/08;

8121/Rc/27/08; 8121/Rc/23/08; 8121/Rc/39/08; 8121/Rc/114/08; 8121/Rcs/72/08;
8121/Rcs/76/08; 8121/Rcs/75/08; 8121/Rcs/95/08; 8121/Rcs/47/08; 8121/Rcs/103/08;
8121/Rcs/3/08; 8121/Rcs/84/08; 8121/Rcs/90/08.

Zasiłek celowy specjalny przyznawano w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie, których dochody przekraczały ustawowe kryteria dochodowe w wysokości nie przekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny. Najczęstszym powodem ubiegania się o zasiłek celowy specjalny były wydatki na lekarstwa lub na leczenie, które były potwierdzane imiennymi rachunkami lub paragonami. W trakcie kompletowania dokumentów niezbędnych do rozpatrzenia sprawy zastosowano się do § 7 rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego określającego dokumenty, na podstawie których ustalano sytuację osobistą, dochodową i majątkową osoby lub rodziny. Terminowo rozpatrywano sprawy, zgodnie z ww. rozporządzeniem.

Konstruowano decyzje przyznające świadczenia, zgodnie z art. 107 Kodeksu Postępowania Administracyjnego. Informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji. Odbiór decyzji był potwierdzony przez stronę. Nie wniesiono zastrzeżeń do zasadności przyznawania świadczenia.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.

W 2008 roku Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Piekoszowie wydał trzy decyzje określające uprawnienia do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Wywiady zostały przeprowadzone przez pracowników socjalnych.

Organizacja usług opiekuńczych na terenie gminy.

W myśl art. 50 ust.4 ustawy o pomocy społecznej specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do poszczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych, kwalifikacje osób świadczących te usługi oraz warunki i tryb ustalania i pobierania opłat za specjalistyczne usługi świadczone osobom z zaburzeniami psychicznymi, jak również warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z tych opłat, ze względu na szczególne potrzeby osób korzystających z usług, reguluje rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 roku Nr 189,poz. 1598).

Stan faktyczny w zakresie sposobu kwalifikowania do pomocy w formie specjalistycznych usług oraz prowadzenia dokumentacji oceniono na podstawie niżej wymienionych numerach decyzji administracyjnych.

8141/Rsu/7/2008 oraz zmiana decyzji 8141/Rsu/7/2008; 141/Rsu/8/2008; 8141/Rsu/4/2009; 8141/Rsu/3/2009;8141/Rus/1/2009; 8141/Rsu/8/2009.

Na podstawie analizy wyżej wymienionych akt nie stwierdzono nieprawidłowości w kompletowaniu i realizacji tej formy pomocy. Pomoc świadczona jest bezpłatnie. Specjalistyczne usługi realizowane są u 10 osób.

Ośrodek zatrudnia ponadto 13 opiekunek domowych, w tym 10 w ramach prac społecznie – użytecznych, które świadczą usługi opiekuńcze w 13 środowiskach. Skontrolowano następujące akta osób objętych pomocą usługową:

8141/Ruo/6/2008; 8141/Ruo/16/2008; 8141/Ruo/11/2008; 8141/Ruo/7/2008;
8141/Ruo/5/2008; 8141/Ruo/14/2008; 8141/Ruo/8/2008; 8141/Ruo/1/2009;
8141/Ruo/10/2009; 8141/Ruo/3/2009.

Pomoc świadczona jest odpłatnie. Zasady przyznawania usług i pobierania odpłatności reguluje Uchwała Nr XXXIV/203/2008 Rady Gminy w Piekoszowie z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz zakres tych usług.

Cztery osoby, które wymagały całodobowej opieki i pielęgnacji zostały umieszczone w domu pomocy społecznej. Odpłatność za domy pomocy w roku 2008 wynosiła **57 930 zł**.

Praca socjalna (ar. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

W 2008 r. pracownik socjalny A. Cz. objęła pracą socjalną 67 środowisk.

Dotyczyła ona m.in. : pomoc w wypełnianiu druków do KRUS, pomoc w ustaleniu stopnia niepełnosprawności, współpracy z kuratorami i policją w rozwiązaniu problemów opiekuńczo – wychowawczych, aktywność zawodowa, pomoc w podjęciu leczenia odwykowego.

Pracownik socjalny E. Z. objęła pracą socjalną 21 środowisk.

Dotyczyła ona m.in. :

zaniedbywanie opieki nad dziećmi, organizowanie opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi, aktywizacji zawodowej, współpracy z kuratorem rodziny.

Pracownik socjalny E. Sz. objęła pracą socjalną 172 środowisk.

Dotyczyła ona m.in. :

pomocy w uzyskaniu pracy, współpracy z kuratorami sądowymi, opiekunami prawnymi oraz policją, organizacji wypoczynku letniego dla dzieci, pomoc w ustalaniu niepełnosprawności organizowania opieki nad osobą starą, chorą, pomoc w umieszczaniu w domu pomocy społecznej, kierowaniu na leczenie odwykowe.

Pracownik socjalny A. D. objęła pracą socjalną 49 środowisk

dotyczyła ona m. .in współpracy z kuratorem, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, pomocy w ustaleniu stopnia niepełnosprawności.

Pracownik socjalny T. S.. objął pracą socjalną 92 środowisk

dotyczyła ona współpracy z kuratorami, odwiedzin w środowisku i interwencji w innych instytucjach, pomoc w uzyskaniu stopnia niepełnosprawności. Ponadto pracownik prowadził pracę z dwiema osobami usamodzielnionymi z Rodzinnego Domu Dziecka – pomoc w znalezieniu mieszkania, ustaleniu odpłatności za czynsz, znalezieniu pracy, uzyskaniu projektu i środków na budowę domu.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury zorganizował festyn z okazji Dnia Dziecka (550 dzieci otrzymało paczki), Mikołajki dla 224 dzieci oraz wigilię dla 43 osób samotnych.

Przy Środowiskowym Domu Samopomocy w Piekoszowie została zorganizowana przez Stowarzyszenie na rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „Razem” świetlica

środowiskowa, która realizowała programy terapeutyczne i socjoterapeutyczne. Działaniami Świątlicy objęto 51 dzieci z rodzin o niskich dochodach, z problemami alkoholowymi i zagrożonych patologią oraz dzieci z orzeczoną stopniem niepełnosprawności..

W 2008 r komisariat policji w Piekoszowie sporządził 33 niebieskie karty i poinformował o tym fakcie Ośrodek Pomocy Społecznej. Klienci nie wyrazili zgody na sporządzenie karty przez pracownika socjalnego. Nie mniej jednak pracownicy udzielili pomocy 22 osobom.

W 2008 r w Ośrodku Pomocy Społecznej w Piekoszowie zrealizował *czternaście kontraktów socjalnych*.

Dwanaście z nich realizowanych było w ramach projektu pod nazwą „Aktywizacja i pomoc w funkcjonowaniu rodzin z osobami bezrobotnymi w gminie Piekoszów w ramach działania 7.1 „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji”.

W ramach projektu do osób bezrobotnych, korzystających z pomocy Ośrodka skierowano ofertę w postaci szkoleń zawodowych, umożliwiających zmianę lub podniesienie kwalifikacji, co w konsekwencji może przyczynić się do podjęcia przez nich zatrudnienia.

W ramach projektu zaoferowano również zajęcia mające na celu rozwój umiejętności psychospołecznych i diagnozę ich potencjału zawodowego. Działania podjęte w projekcie współfinansowane są ze środków EFS.

Jeden kontrakt dotyczył aktywizacji zawodowej. Celem kontraktu było zmobilizowanie klientki do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kielcach i poszukiwania pracy w niepełnym wymiarze. Kolejny kontrakt dotyczył uzyskania emerytury z ZUS. Aktualnie zainteresowany otrzymał zasiłek pielęgnacyjny.

Kontrakty sporządzone są prawidłowo, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 marca 2005 roku w sprawie wzoru kontraktu socjalnego.

Ad. 4 Zbadanie procedury opracowania i uchwalenia przez gminę strategii rozwiązywania problemów społecznych

Uchwałą Nr XXXIII/334/2005 Rady Gminy w Piekoszowie z dnia 25 października 2005 r. została zatwierdzona Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2005-2014.

Zarządzeniem Nr 1/2005 r. Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piekoszowie z dnia 11 kwietnia 2005 r. został powołany Zespół ds. organizacji i realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. W skład Zespołu weszli: zastępca kierownika GOPS w Piekoszowie, pracownik Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 2 pracowników środowiskowego domu samopomocy w Piekoszowie oraz kierownik GOPS (p. Małgorzata Tarczyńska), która jednocześnie pełni funkcję koordynatora. Zadaniem Zespołu było przygotowanie materiałów niezbędnych do opracowania Strategii, przygotowanie raportów z jej realizacji, aktualizacja i dostosowanie do zmieniającej się rzeczywistości i otoczenia społeczno-gospodarczego w kolejnych latach. Został sporządzony również harmonogram prac związanych z opracowaniem Strategii, w którym ujęto spotkanie rozpoczynające pracę nad Strategią, warsztaty planowania, konsultacje problemów społecznych (ankiety środowiskowe), konsultacje w GOPS oraz w Urzędzie Gminy Piekoszów i przekazanie projektu Strategii.

Opracowano diagnozę problemów społecznych występujących na terenie gminy (ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc w rodzinie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm, itp.). Przy diagnozowaniu problemów społecznych w gminie zaangażowano również społeczność lokalną poprzez ankietę nt.: „Zidentyfikowanie problemów społecznych w Piekoszowie”, pozwoliła ona na głębszą analizę potrzeb, problemów i uwag mieszkańców gminy.

Na terenie gminy działa od 2004 r. Punkt Konsultacyjny dla osób i rodzin z problemami, oraz funkcjonowała świetlica integracyjna dla dzieci, które w rodzinnym domu stykały się z problemami alkoholizmu i przemocy, a także dla dzieci intelektualnie opóźnionych. Świetlica działała do grudnia 2008 r., obecnie zajęcia świetlicowe są realizowane przez Stowarzyszenie na rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „Razem”, które otrzymało dotację z Urzędu Gminy na zadanie „Prowadzenie świetlicy środowiskowej realizującej programy terapeutyczne i socjoterapeutyczne w miejscowości Piekoszów”. Oferta świetlicy została wzbogacona o programy terapeutyczne: muzykoterapię oraz psychoedukację, na które Stowarzyszenie otrzymało dotację z Urzędu Marszałkowskiego (zadanie: „Realizacja programów terapeutycznych i socjoterapeutycznych w szczególności w wiejskich świetlicach środowiskowych i socjoterapeutycznych”). Działaniami świetlicy za 2008 r. objęto 51 dzieci z terenu gminy Piekoszów. Wśród uczestników były dzieci z rodzin o niskich dochodach, rodzin z problemami alkoholowymi i zagrożonych patologią oraz dzieci z orzeczoną stopniem niepełnosprawności. Zajęcia odbywały się w poniedziałki, środy i piątki od 15.30 do 19.30 oraz w soboty od 9.00 do 17.00., prowadził je kierownik świetlicy, opiekun oraz wychowawca poszczególnych specjalności. W świetlicy organizowane były m.in. zajęcia z zakresu tematyki uzależnień od środków psychoaktywnych (alkohol, narkotyki) i związanymi z nimi zagrożeniami, przeprowadzono również rozmowy indywidualne i pogadanki grupowe na tematy społeczne dotyczące życia dzieci oraz rozwijano zdolności plastyczne, muzyczne, itp. Zaangażowanie osób prowadzących i dzieci uczestniczących w zajęciach zaowocowało nagraniem filmu profilaktycznego „Podwórko marzeń”, w którym wystąpili wychowankowie świetlicy. W ramach działalności świetlicy organizowane są również wycieczki, imprezy okolicznościowe (Mikołajki, „święto pieczonego ziemniaka”, andrzejki i inne).

Ponadto na terenie gminy Piekoszów funkcjonuje od 1998 r. poradnia psychologiczno-pedagogiczna, która świadczy pomoc placówkom oświatowym dla 7 gmin (Piekoszów, Miedziana Góra, Chęciny, Sitkówka Nowiny, Strawczyn, Mniów, Łopuszno).

W dokumencie Strategii zastosowano analizę SWOT (szanse i zagrożenia oraz mocne i słabe strony gminy) i analizę Pester (opis otoczenia w jakim funkcjonuje gmina). Na podstawie przeprowadzonych analiz sformułowano wizję: *„Piekoszów jest gminą, która jest w stanie profesjonalnie realizować zadania z zakresu pomocy społecznej dla wszystkich mieszkańców jej potrzebujących. Polityka społeczna gminy opiera się na zapewnieniu właściwego startu dla młodzieży, wyrównaniu szans, ochronie zdrowia mieszkańców i skutecznym zapobieganiu patologiom społecznym”*.

Na podstawie zebranych informacji zdefiniowano cele główne m.in.:

- poprawa standardu życia mieszkańców gminy,
- zminimalizowanie zagrożeń patologiom społecznym.

Cele główne zostały rozpisane na cele pośrednie.

W dokumencie Strategii podano harmonogram działań na poszczególne lata wraz z podaniem kosztów i ich źródła pochodzenia.

Zaplanowano także monitoring, który zakłada składanie przez Zespół corocznych sprawozdań z realizacji Strategii (na podstawie danych statystycznych i innych będących w posiadaniu GOPS i instytucji współpracujących).

Na uwagę w gminie Piekoszów zasługuje działalność Stowarzyszenia na rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych RAZEM, które istnieje od lutego 2007 r. Pomocą Stowarzyszenia objętych jest 30 dzieci oraz 20 osób ze środowiskowego domu samopomocy. W ramach Stowarzyszenia powstały grupy samopomocy dla rodzin dzieci niepełnosprawnych, które spotykają się cyklicznie wymieniając się wzajemnie informacjami, organizują wspólne wyjazdy, imprezy (np.: do stadniny koni z zajęciami hipoterapii). Podopieczni mogą liczyć również na szereg zajęć: taneczne, teatralne, itp. Stowarzyszenie przygotowując wspólne imprezy stawia na integrację dzieci zdrowych z chorymi, dzięki tej współpracy powstał film profilaktyczny „Podwórko marzeń”. W ubiegłym roku przy pomocy

PCPR zorganizowano turnus rehabilitacyjny z którego skorzystało 13 dzieci wraz z matkami. Z kolei wspólnie z gminnym ośrodkiem pomocy społecznej przygotowano imprezę „Święto pieczonego ziemniaka”.

W maju 2008 r. GOPS w Piekoszowie przystąpił do realizacji projektu systemowego Europejskiego Funduszu Społecznego Program Operacyjny Kapitał Ludzki Priorytetu VII – Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1. Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji Poddziałanie 7.1.1 p.n. „Aktywizacja zawodowa i pomoc w funkcjonowaniu rodzin z osobami bezrobotnymi w gminie Piekoszów”. Projekt Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej zatytułowany został „Aktywizacja zawodowa i pomoc w funkcjonowaniu rodzin z osobami bezrobotnymi w gminie Piekoszów”. W ramach projektu zorganizowano 8 szkoleń, w których uczestniczyło 12 osób, w tym 8 kobiet i 4 mężczyzn. Po zakończeniu szkoleń 7 kobiet podjęło zatrudnienie w GOPS Piekoszów w ramach prac społeczno-użytecznych jako opiekunki domowe.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli

W toku kontroli nie stwierdzono uchybień w zakresie sposobu ustalania uprawnień do świadczeń z pomocy społecznej. Pomoc w zakresie zasiłków stałych i okresowych oraz celowych i celowych specjalnych, w tym z wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” przyznano celowo i zasadnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w oparciu o prawidłowo skompletowaną dokumentację.

Dożywianie prowadzone jest we wszystkich szkołach na terenie gminy. Dzieci i młodzież otrzymują pełny obiad.

Pracownicy socjalni i kierownik posiadają wymagane wykształcenie. Stan zatrudnienia pracowników socjalnych jest niezgodny z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 rok o pomocy społecznej (Dz. U Nr 115, poz. 728), na jednego pracownika przypada **3 000 osób**, a powinno być 2 000 ludności na pracownika. Zachodzi zatem potrzeba zatrudnienia dodatkowych pracowników socjalnych oraz polepszenia warunków pracy, poprzez pozyskanie nowej siedziby Ośrodka Pomocy Społecznej..

W sprawach organizacyjnych nie stwierdzono nieprawidłowości.

6. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez pracowników socjalnych, kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z kierownikiem placówki.

7. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole

kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. nr 61 poz. 543).

Protokół sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach.
Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczeniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Cecylia Bęben
2. Brabra Nowak
3. Małgorzata Bojar

Ze strony kontrolowanej:

Małgorzata Tarczyńska
Kierownik GOPS Piekoszków

Kielce, dn 19.02.2009 r,